

Втората светска војна настанала како последица на заострените односи меѓу најголемите капиталистички држави во епохата на монополистичкиот капитализам.

постоечките мировни договори и за нова поделба на светот. Оваа најдолга и најкрвава војна во поновата историја ги зафатила сите држави во светот. Нападните Полска, Франција, Велика Британија, балканските земји (вклучувајќи ја и Македонија), СССР, САД и другите земји воделе борба за зачу-

за ослободување на поробените народи.

Во еколот на чествувањето на овој значаен јубилеј, 60 години од победата над фашизмот, свој посебен придонес даде и Македонија. Со низа свечености ширум земјата беше одбележана победата на животот, слободата и демократијата. Годишнината и одбележувањето на ваквите значајни настани имаат цел да ја обноват нашата колективна меморија и да не потсетат за катастрофите низ историјата, да не предупредат на трагичните и непромислени грешки на минатите генерации, но и да не поттикнат да го славиме херојството на нашите предци. Овој јубилеј е своевиден одблесок на целокупната македонска

■ Пишува: Ружица ГОЧЕВСКА

ТРИУМФ НА ЧОВЕКОВ

Мир или војна е прашањето на човековиот опстанок кое се наоѓа во центарот на вниманието на цел свет и ги разбранува народите, а од неговото решение зависи иднината на светот. Појавата на фашизмот на политичката арена беше најголемото зло на XX век и закана за уништување на сè што е прогресивно, хумано и родољубиво. Како никогаш дотогаш човештвото се замрази и како никогаш дотогаш се сплоти во единствена љубов и борба за слобода.

Фашизмот е социјално-политичко движење на ситната буржоазија и lumpenproletariatot, кој се јавил меѓу двете светски војни и во некои земји (Италија, Германија) станал облик на владеење на најреакционерните кругови на империјалистичката буржоазија, заснован на отворена диктатура и агресија.

Државата играла значајна улога во фашистичката доктрина. Девизата на фашистите била "Сè за државата,

ништо против државата, ништо без државата". Според фашистичките теоретичари, нејзините организациски принципи биле политичкиот централизам, авторитативност и хиерархија - "држава на власта" како спротивност на парламентарна држава, корпоративизам наспроти либерална држава.

Атрибути на фашистичката идеологија и пропаганда биле култот на водачот, на силата, на војната, на хероите, барањето пример во феудалното и во средновековното минато, присвојување на славните традиции и повикување на "историските граници" на Римското и Германското царство.

Имено, Втората светска војна настанала како последица на заострените односи меѓу најголемите капиталистички држави во епохата на монополистичкиот капитализам. Нацистичките, фашистичките и милитаристичките сили во Германија, Италија и во Јапонија ја почнале војната за ревизија на

увување на слободата, независноста и материјалните добра на своите народи, за уништување на агресорот и

борба за национална слобода и нашата победа во рамките на антифашистичката коалиција е победа на веков-

ните стремежи за создавање слободна држава.

Свој посебен придонес во одбележувањето на овој значаен јубилеј од нашата исто-

Авторка на оваа маркантна изложба, како и на каталогот, е госпоѓата Марица Јовановска, а за проектот се консултирани и стручните

22 паноа од кои покрај фотографии застапен е и пропаганден материјал од времето на Втората светска војна. Таа е поделена на неколку

војна, автентично оружје, како и филмска проекција подготвена од учениците на гимназијата "Раде Јовчевски - Корчагин". Изложбата претставува една анализа и претстава на она што значи фашизам, нацизам и што значи една светска војна.

Игнорирајќи го историското искуство дека со оружје не смее и не може да им се наметнува на слободољубивите народи ропство и несакан режим, овие најреакционерни сили во светот во-

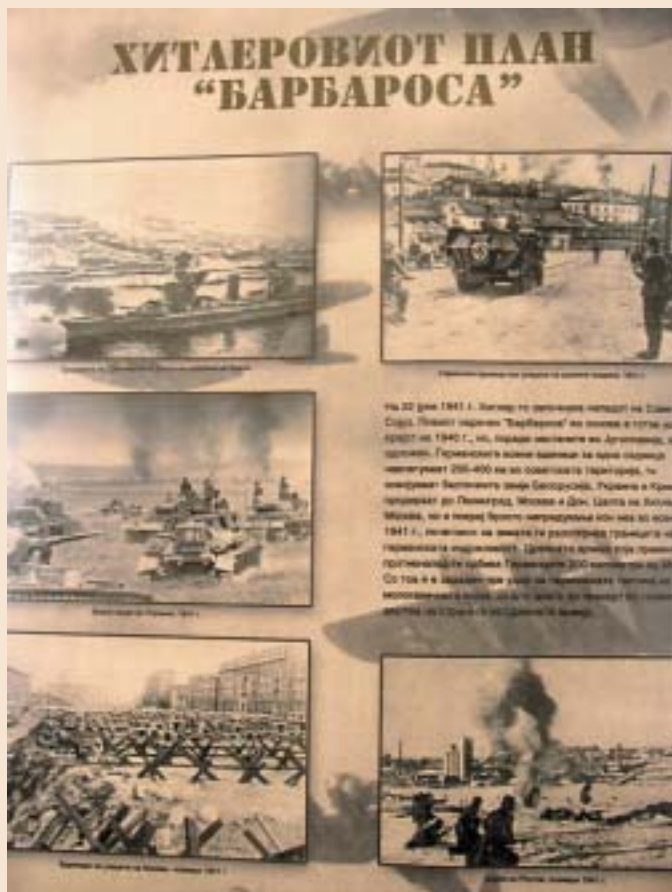
ОТО ДОСТОИНСТВО

рија даде и Музејот на Македонија, кој со посебна поставка ги одбележа шеесетте години од победата над фашизмот.

соработници д-р Тодор Чепреганов, Лилјана Мангаровска, Гордана Георгиевска, Марко Георгиевски и други.

Изложбата е поставена на

целини и тоа од појавата на фашизмот во Италија, појавата на нацизмот во Германија, нивниот развој, воените дејствија ширум светот, до

- Времетраење на војната - 6 години
- Број на завојувани држави - 61
- Број на неутрални држави - 6
- Број на држави на чии територии се водела војната - 40
- Број на жители на завојваните држави - 1,7 милијарди
- Број на мобилизирани во вооружените сили - 110 милиони
- Број на ранети - 35 милиони
- Број на загинати - 50 милиони

завршните дејствија и падот на фашизмот. Централно место имаат и дејствијата и револуцијата во Македонија кои се прикажани од првите партизански одреди, развојот на македонските бригади, корпуси, баталјони, и учеството во завршните операции за ослободување на Југославија, а со тоа и на Македонија.

Оваа изложба е надгледна т.е. станува збор за мултимедијален проект во кој се опфатени презентации на најзначајните настани од периодот на Втората светска

деле тотална неправедна освојувачка војна. Високиот борбен морал, патриотизмот и интернационализмот на човекот се најзначајните за успехот во војната против фашизмот. Победата на обединетите сили над фашизмот во Втората светска војна има непроценливо значење за сегашноста и иднината на нашето време. Уривајќи го италијанскиот фашизам, германскиот нацизам и јапонскиот милитаризам, овозможена е победа на демократските сили во многу земји на Европа, Азија и Африка.